

2004

	Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Kritéria účinnosti pro likvidační ochranné prostředky na dřevo stanovené biologickými zkouškami	ČSN EN 14128 49 0673
---	---	--------------------------------

Durability of wood and wood-based products - Performance criteria for curative wood preservatives as determined by biological tests

Durabilité du bois et des matériaux dérivés du bois - Critères de performances des produits curatifs de préservation du bois établis par des essais biologiques

Dauerhaftigkeit von Holz und Holzprodukten - Anforderungen an bekämpfend wirkende Holzschutzmittel wie sie durch biologische Prüfungen ermittelt werden

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 14128:2003. Evropská norma EN 14128:2003 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 14128:2003. The European Standard EN 14128:2003 has the status of a Czech Standard.

© Český normalizační institut,
2004

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

70440

Národní předmluva

Citované normy

EN 22 zavedena v ČSN EN 22 (49 0689) Ochranné prostředky na dřevo - Zjištění likvidačního účinku proti larvám *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) (Laboratorní metoda)

EN 48 zavedena v ČSN EN 48 (49 0696) Ochranné prostředky na dřevo - Zjištění účinku proti larvám *Anobium punctatum* (De Geer) (Laboratorní metoda)

EN 73 zavedena v ČSN EN 73 (49 0685) Ochranné prostředky na dřevo - Urýchlené starnutie ošetreného dreva na biologické skúšky - Postup odvetrávaním

EN 370 zavedena v ČSN EN 370 (49 0660) Ochranné prostředky na dřevo - Stanovení ničivého účinku ochranného prostředku zabraňujícímu výletu *Anobium punctatum* (De Geer)

EN 599-1:1996 zavedena v ČSN EN 599-1:1998 (49 0672) Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Preventivní účinnost ochranných prostředků na dřevo stanovená biologickými zkouškami - Část 1: Specifikace podle tříd ohrožení

ENV 1390 dosud nezavedena

ENV 12404 zavedena v ČSN EN 12404 (49 0678) Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Stanovení účinnosti fungicidů k zabránění růstu *Serpula lacrymans* (Schumacher ex Fries) S.F.Gray do dřeva - Laboratorní metoda

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný a vývojový ústav dřevařský Praha, pracoviště Březnice, IČO 014 125, Ing. Pavel Vítvar

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Gabriela Čimonová

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN 14128 Prosinec 2003
---	---------------------------

ICS 71.100.50; 79.040

Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva - Kritéria účinnosti pro likvidační ochranné prostředky na dřevo stanovené biologickými zkouškami

Durability of wood and wood-based products - Performance criteria for curative wood preservatives as determined by biological tests

Durabilité du bois et des matériaux dérivés du bois -
Critères de performances des produits curatifs de préservation du bois établis par des essais biologiques

Dauerhaftigkeit von Holz und Holzprodukten -
Anforderungen an bekämpfend wirkende Holzschutzmittel wie sie durch biologische Prüfungen ermittelt werden

Tato evropská norma byla schválena CEN 2003-09-01.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídícím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídícímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídící centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2003 CEN. Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky

Ref. č. EN 14128:2003 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

.....
..... 5

Úvod

.....
..... 6

1   Předmět

normy	
.....	
.. 7	
2 Normativní odkazy	7
.....	
3 Termíny a definice	8
.....	
4 Dřevokazné organismy	9
.....	
5 Požadavky na účinnost pro prostředky proti dřevokazným broukům (viz Tabulka 1).....	9
6 Požadavky na účinnost pro prostředky bránící prorůstání dřevomorky.....	10
7 Odvození efektivní hodnoty.....	11
8 Identifikace a označování prostředku.....	11
Příloha A (informativní) Návod na přezkoušení prostředku po změně jeho složení	14
.....	
Příloha B (normativní) Zkušební požadavky pro likvidační prostředky proti <i>Xestobium rufovillosum</i>	18
.....	
Příloha C (normativní) Zkušební požadavky pro likvidační prostředky proti <i>Hesperophanes cinnereus</i>	19
Příloha D (informativní) Doporučený systém pro klasifikaci účinnosti likvidačních ochranných prostředků na dřevo	
.....	
..... 20	
Příloha E (informativní) Návod pro výběr fyzikálně-chemických vlastností.....	21
Příloha F (informativní) Schéma popisu účinnosti likvidačních ochranných prostředků na dřevo proti hmyzu.....	22
Bibliografie	
.....	
..... 23	

Předmluva

Tento dokument (EN 14128:2003) byl připraven Technickou komisí CEN/TC 38 "Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva", jejíž sekretariát řídí AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do června 2004 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do června 2004.

Tato evropská norma udává kritéria účinnosti pro likvidační ochranné prostředky na dřevo stanovené biologickými zkouškami. Další evropská norma (která je stále v přípravě) řeší kritéria pro likvidační použití horkého vzduchu proti dřevokazným organismům.

Tato evropská norma je hodnotící normou pro prostředky mající likvidační účinnost proti broukům v infikovaném dřevě a pro prostředky zabraňující prorůstání dřevomorky skrz divo.

Přílohy B a C jsou normativní.

Přílohy A,D,E a F jsou informativní.

V souladu s Vnitřními předpisy CEN/CENELEC se následující země zavazují, že zavedou evropskou normu: Belgie, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Spojené království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Úvod

Tato evropská norma musí být používána spolu s prEN WI 00038084 (stále v přípravě) a s EN 599-1, která popisuje požadavky na účinnost pro preventivní ochranné prostředky stanovené biologickými zkouškami.

Potřeba použití likvidačních prostředků proti dřevokazným organismům závisí na přesné diagnóze experta. Kvalifikovaný specialista určí příčiny poškození, které má být odstraněno. Tento popis by měl zahrnovat druhy přítomných dřevokazných organismů a zda jsou aktivní, okolní podmínky, zvláště příčinu a povahu jakéhokoli vlhnutí, druh dřeva, typ stavby nebo konstrukce a strukturální a fyzikální vlastnosti dřeviny, která je poškozena nebo je nebezpečí jejího poškození.

Likvidačního ošetření může být dosaženo pomocí chemických ochranných prostředků na dřevo specifikovaných v této evropské normě nebo pomocí specifických likvidačních procesů bez použití chemikálií, např. horkým vzduchem, jak je uvedeno v prEN WI 00038084.

Likvidační ochranné prostředky na dřevo by měly být používány jako nedílný celek přesně stanovené strategie, zahrnující řadu vhodných činností a zohledňující jednotlivé okolnosti každého případu. Společně s fyzikálním měřením zahrnujícím vhodné stavební úpravy k odstranění přístupu vlhkosti a vysoušení vlhkosti může být nezbytným předběžným požadavkem použití nějakého likvidačního prostředku. Popis experta by měl brát v úvahu všechny regionální, skutečné, ekologické, ekonomické,

bezpečnostní a jakékoli další faktory, které mohou být relevantní k příslušným nařízením.

Účelem této evropské normy není poskytovat předpisy, nebo návod na zpracování předpisů pro nápravné práce zabývajícími se likvidací dřevokazných organismů. Tato evropská norma také nedává návod na aplikační metody nebo přesné množství výrobků, které může být vhodné ve specifických praktických podmínkách. Norma slouží jako vodítko pro výrobce, uživatele vybraných a specifikovaných prostředků na základě jejich účinnosti demonstrované v souladu s uvedenými kritérii.

Strana 7

---

1 Předmět normy

Tato evropská norma specifikuje minimální požadavky na biologické zkoušky pro likvidační ochranné prostředky proti specifickým dřevokazným organismům. Norma popisuje biologické zkoušky a s nimi související kritéria účinnosti dosažená v každé zkoušce.

Chemické prostředky proti hmyzu mohou působit podle jejich specifických vlastností krátkodobě (rychle působící) nebo dlouhodobě (pomalu působící nebo se zpožděným účinkem). Pro tyto různé typy likvidačních ochranných prostředků jsou potřebné odlišné zkoušky a požadavky na jejich účinnost jsou rozdílné.

Tato evropská norma je vhodná pro všechny likvidační ochranné prostředky na dřevo dodávané v kapalné formě proti dřevokaznému hmyzu, včetně termitů. Tato evropská norma je také použitelná pro prostředky používané k zabránění růstu dřevomorky skrz zdivo.

Tato evropská norma je také vhodná pro likvidační prostředky dodávané ve formě past, pevných látek nebo ve formě kapslí, pouze tam, kde jsou příslušné biologické metody zkoušení součástí evropských norem nebo jejich normativních příloh.

POZNÁMKA 1 Laboratorní zkoušky požadované v této evropské normě, vyžadují pro zjištění potřebných údajů dobu několika měsíců nebo let, v závislosti na typu prostředku a zkoušeném organismu(ech).

Proto nemohou být k datu vydání této evropské normy pro mnoho prostředků k dispozici ani minimální údaje, a to přesto, že se tyto prostředky již nacházejí na trhu a jsou používány v zákonné shodě s místními technickými pravidly. Národní normalizační nebo pověřené organizace mohou na období nepřesahující 3 roky od data vydání této evropské normy na svých územích stanovit prozatímní efektivní hodnoty pro prostředky, jež se v době vydání této evropské normy na trhu nacházejí a používají se v zákonné shodě s místními technickými pravidly.

POZNÁMKA 2 Návod na opakované zkoušky prostředku po změně jeho složení je uveden v příloze A.

Tato evropská norma není vhodná pro prostředky používané k zaplynování.

Tato evropská norma není také vhodná pro stanovení účinnosti specifických likvidačních prostředků používaných samostatně nebo v kombinaci, které vykazují dlouhodobý preventivní účinek proti dřevokazným organismům. Preventivní účinnost může být stanovena pomocí EN 599-1, v případě prostředků jejichž povaha umožňuje jejich testování pomocí metod a postupů definovaných v EN 599-1. Dodatky uvedených metod zkoušení citované v EN 599-1 mohou být použity pouze v případě, že jsou definovány v normativní příloze této evropské normy.

-- Vynechaný text --